

ECONOMIA DEL TREBALL

Curs 2002-2003

professor: Albert Recio
David Mallafre

OBJECTIU

L'objectiu del curs es el d'estudiar desde una perspectiva econòmica els diferents aspectes de les relacions laborals. Els curs està plantejat de forma que es possin en evidència els principals debats teòrics present en l'anàlisi de l'activitat laboral i que tenen influència sobre la configuració de les polítiques econòmiques.

Les pràctiques estan orientades a facilitar el coneixement específic del mercat laboral espanyol i a familiaritzar-se amb els instruments informatius i analítics que s'utilitzen pel seu coneixement

PROGRAMA

I ECONOMIA I TREBALL

1 L'activitat econòmica i el treball.- Treball i relacions socials.- El contracte laboral.- Mercats i institucions.- Enfocs analítics del mercat laboral.-La formació històrica del mercat laboral.-

II PRODUCCIÓ I REPRODUCCIÓ DE LA FORÇA DE TREBALL

2. El model neoclàssic d'oferta de força de treball

L'oferta individual: ocupació i jornada.- Aplicacions del model: impostos, hores extres .- Oferta agregada.- Crítiques al model

3 Oferta de força laboral, família i gènere

Factors demogràfics i oferta laboral.- Família i treball reproductiu.- Divisió sexual del treball.- Teories sobre el mercat laboral femení

4 Educació i formació

Educació formal i formació professional.- Teoria del capital humà.- Teories de la selecció.- L'enfoc radical.- Teories "societals".- La formació de la professionalitat

5 Migracions

Tipus de migracions.- Anàlisi econòmica de les migracions internacionals.- Regulacions migratòries i mercat laboral

III L'EMPRESA I EL TREBALL

6. Demanda de força de treball

Costos laborals unitaris.- Productivitat i rendiment.- El model neoclàssic de demanda: curt i llarg termini.- Les lleis de Marshall.- Demanda en situacions no competitives.- Costos fixes i ajust a curt termini.- El model post-keynesià.- Teories d'alts salaris i salaris d'eficiència.- Canvis ocupacional

IV DESEQUILIBRIS EN EL MERCAT LABORAL

7 El problema de l'atur

Desequilibris en el mercat laboral.- Atur i exèrci de reserva.- Tipologia de l'atur.- Teories explicatives.- Atur i flexibilitat laboral

V INSTITUCIONS I MERCAT LABORAL

8 La segmentació del mercat laboral

La pluralitat de mercats laborals.- Mercats professionals.- Mercats internes d'empresa.- Teories explicatives de la seva existència.- Mercats secundaris.- Dinàmica de la segmentació laboral

9 Sindicats

El paper econòmic dels sindicats: Interpretacions alternatives.- Estructura i densitat sindical.- Formes d'intervenció sindical.- Efectes micro i macroeconòmics de l'acció sindical.- Sindicats i discriminació

10 L'intervenció estatal

Ambits d'intervenció pública.- Polítiques d'ocupació actives i pasives.- Regulacions i salaris mínims.- Tendències i models de l'intervenció pública

VI SALARIS

11 Aspectes agregats

Teories sobre els salaris.- Salaris monetaris i salarils reals.- Salaris i inflació.- el debat sobre la corba de Philips.- Salaris i distribució de la renda

12 Els diferencials de salaris

Components salarials.- Estructures ocupacionals i interindustrials.- Costos laborals no salarials..- Teories explicatives

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

a. Llibres de referència bàsica

FINA, L El reto del empleo McGraw Hill, Madrid 2001

Mc CONNELL, Campbell R. i BRUE, Stanley L
Economia Laboral McGraw Hill, Madrid 1996

RECIO A.
Trabajos, personas, mercados FUHEM Icaria, Barcelona 1997

b Llibres de referencia general

HAMMERMESH D.S i REES A Economia del trabajo y los salarios Alianza , Madrid 1984

MARSHALL R, BRIGGS VM, KING A Economia laboral: Salarios, empleo, sindicalismo y política laboral Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, Madrid 1987

MARSDEN D Mercados de trabajo. Limites sociales de las nuevas teorías Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, Madrid 1994

TOHARIA,L El mercado de trabajo: teoría y aplicaciones Alianza, Madrid 1983

PROGRAMA DE PRACTIQUES

TEMES SOBRE EL MERCAT LABORAL A ESPANYA

1 OCUPACIÓ

Definició d'ocupació. Ocupació i subocupació. Evolució del nivell agregat. Fons estadístiques. Transformacions de l'ocupació: sectors, ocupacions, nivells educatius. Diferències regionals

2 ATUR

Definició i mesura. Incidència segons edat, sexe i nivell educatiu. Costos. Fons estadístiques

3 DINÀMICA DELS MERCATS LABORALS

Estocs i fluxos. Les "transicions" en el mercat laboral. Fonts estadístiques

4 EL TEMPS DE TREBALL

Regulació bàsica. La jornada de treball: concepte i mesura. Hores extraordinàries. Treball a temps parcial. Fonts estadístiques

5 SISTEMA EDUCATIU I MERCAT LABORAL

L' "estoc" educatiu de la població en edat de treballar. Problemes d'integració en el mercat laboral, segons nivell educatiu

6 EL SISTEMA DE RELACIONS LABORALS

Organitzacions sindicals i empresarials. Organització, Afiliació. Acció sindical a l'empresa. Conflictivitat: causes i característiques

7 NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA

Normativa bàsica. Nivells i agents negociadors. Estructura i cobertura. Continguts : salarials i no salarials

8 EL NIVELL GENERAL DE SALARIS

Evolució i determinants. Concertació social i "polítiques de rendes!". La distribució funcional de la renda. Fons estadístiques

9 ESTRUCTURA I DIFERÈNCIES DE SALARIS

Estructura de salaris (ocupacions, sectors, sexes). Distribució personal dels salaris. Salari mínim.: Normativa, cobertura, efectes- Fons estadístiques

10 LA PROTECCIÓ DE L' OCUPACIÓ

Tipus de contractes laborals . Acomiadament: Normativa i costos. Avaluació dels seus efectes

11 LA PROTECCIÓ DE LA DESOCUPACIÓ

Normativa. Finançament. Cobertura. Avaluació dels seus efectes

12 LES POLITIQUES ACTIVES DEL MERCAT LABORAL

Sistemes d'intermediació en el mercat laboral. Els serveis públics de colocació. Mesures Actives: foment de l'ocupació amb incentius. El pla FIP, altres- Efectes i avaluació

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

MIGUELEZ F. PRIETO C. Las relaciones de empleo en España Siglo XXI, Madrid 1999

PAPELES DE ECONOMIA ESPAÑOLA n^a 72, 1997 "El mercado de trabajo en España"

TOHARIA, L. et al El mercado de trabajo en España Mc Graw Hill, Madrid 1998

Durant el curs es proporcionaran referències addicionals i lectures bàsiques especialitzades

EVALUACIÓ

L'objectiu del curs es proporcionar coneixements bàsics dels diferents enfoccs teòrics sobre el funcionament del mercat laboral, així com facilitar l'anàlisi de les situacions concretes.

L'evaluació es fonamentarà en l'examen final , on s'evaluaràn els conxiements desenvolupats al llarg del curs i els treballs fets a les classes pràctiques sobre mercat laboral espanyol. (2 treballs al llarg del curs) De la nota final l'examen representa el 60% i els treballs el 40%. Per que fagin promig caldrà que la nota de l'examen sigui superior al 3,5

La materia d'estudi està composta per la materia explicada a classe, que està composta fonamentalment per les lectures bàsiques i els materiasl addicionals proporcionats pel professor

CONSULTES

Els dies de consultes prefixats son : dilluns de 10,30 a 12 i dimarts de 15,30 a 17 i dimecres de 11,30 a 13. Alternativament es podrà fixar una altre hora acordant-ho amb el professor (a classe o trucant durant les hores de permanencia al 5812285)